

Enheten för tillsyn
Helena Remnerud
Diana Berkusaite

Jovenia Aktiebolag
Mäster Samuelsgatan 2
111 44 STOCKHOLM

Beslut att förelägga Jovenia AB att vid vite vidta rättelse enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län förelägger Jovenia Aktiebolag (556502-0343) att vid vite om 50 000 (femtio tusen) kronor vidta rättelse genom att vidta följande åtgärder:

- Upprätta en allmän riskbedömning genom att bedöma vilka risker som finns och hur stor risken är för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- Bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med olika typer av kundrelationer (kunders riskprofiler).
- Upprätta rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjerna ska omfatta;
 - Åtgärder för kundkännedom.
 - Lämplighetsprövning av anställda och uppdragstagare.
 - Övervakning och rapportering till Polismyndigheten.
 - Bevarande av handlingar inklusive behandling av personuppgifter.
 - Intern kontroll, inklusive uppgift om vem som ansvarar för regelefterlevnaden.
 - Skydd mot hot och fientliga åtgärder.
- Säkerställa att anställda och uppdragstagare löpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra skyldigheterna enligt penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter.
- Säkerställa att relevant information dokumenteras samt att den allmänna riskbedömningen och rutiner och riktlinjer uppdateras regelbundet, minst en gång per år, varvid datum för uppdateringen antecknas.

Föreläggandet gäller omedelbart. En redovisning av vidtagna åtgärder ska ges in till Länsstyrelsen i Stockholms län **senast fyra veckor från det att ni tagit del av detta beslut.**

Datum
2019-12-18

Beteckning
209-45250-2019

Om Jovenia Aktiebolag inte följer föreläggandet kan Länsstyrelsen i Stockholms län ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Beskrivning av ärendet

Penningtvätsregelverket gäller verksamhetsutövare som driver yrkesmässig handel med varor där det kan antas att det, nu eller framöver, betalas ut eller tas emot kontanter på belopp som uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer. Det kan vara en enstaka transaktion eller flera transaktioner som har ett samband och tillsammans når upp till samma belopp. En sådan verksamhet står under länsstyrelsens tillsyn.

Verksamhetsutövare som omfattas av penningtvätsregelverket ska bland annat göra en allmän riskbedömning av sin verksamhet samt skapa rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) har den 9 oktober 2019 förelagt Jovenia Aktiebolag (bolaget) att skicka in bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har den 30 oktober 2019 gett in begärda handlingar.

Motivering

Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 4 december 2017. Bolaget driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen får ingripa mot en verksamhetsutövare som inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra att dennes verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Ingripande kan bland annat ske genom att länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren att vid vite vidta rättelse.

Av regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker, en så kallad allmän riskbedömning. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2019-12-18

Beteckning
209-45250-2019

Allmän riskbedömning

I handlingarna som bolaget gett in anges att bolagets verksamhet består av handel med guld och juveler i en egen butik i Stockholm och att inköp och försäljning kontant utgör en risk för penningtvätt. Vidare anges att risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt bedöms som liten. Detta med anledning av att kontanthandeln är av mycket [REDACTED] omfattning. Länsstyrelsen bedömer att bolagets allmänna riskbedömning innehåller flertalet brister. Bolaget har inte vägt in verksamhetens storlek och art i sin allmänna riskbedömning. Någon beskrivning av vilka risker som kan antas föreligga med verksamhetens produkter, kunder, distributionskanaler, geografiska riskfaktorer och verksamhetsspecifika omständigheter har inte gjorts. Bedömning eller analys av hur de olika faktorerna kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker saknas. I den allmänna riskbedömningen har inte heller tagits in information om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder samt rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen kan konstatera att bolagets allmänna riskbedömning är bristfällig. Detta medför att länsstyrelsen inte kan göra en fullständig prövning av om de övriga ingivna handlingarna är adekvata eller tillräckliga för att uppfylla krav som uppställs på verksamhetsutövare i regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill dock särskilt framhålla följande.

Riskbedömning av kunder

En verksamhetsutövare ska bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med varje kundrelation. Bedömningen ska ske med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen samt verksamhetens kunskap om den aktuella kunden, varje kund ska således tilldelas en riskprofil. Att bedöma av det material som bolaget inkommit med saknar det en rutin för hur bedömning av den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationer (kunders riskprofiler) ska göras. Länsstyrelsens bedömning är därför att bolagets kunder inte tilldelas riskprofiler. Vidare ska bolaget ha rutiner och riktlinjer om hur kundernas riskprofiler löpande följs upp och ändras när det finns anledning till det under en pågående affärsförbindelse.

Kundkännedom

Bolaget ska enligt sina rutiner och riktlinjer kräva legitimation på [REDACTED] som handlar kontant över 5 000 euro. Inga inköp av guld från [REDACTED] eller leverantörer som inte sedan tidigare är gamla kunder eller leverantörer görs. Inköp från en tidigare känd kund kräver legitimation och notering om detta görs på inköpskvittot. Detta är inte tillräckligt för att uppfylla lagkraven avseende kundkännedomsåtgärder. Det framgår inte hur identitetskontrollen utförs på kundernas eventuella företrädare. Inte heller anges om eller hur det kontrolleras om kunden har en verklig huvudman, är en person i politiskt utsatt ställning, nära

Datum
2019-12-18

Beteckning
209-45250-2019

anhörig till en person i politiskt utsatt ställning eller om kunden är etablerad i ett land som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högriskredjeland. Vidare saknas rutiner för identifiering av truster och liknande juridiska konstruktioner. Någon dokumentation kring de uppgivna åtgärderna för kundkännedom har inte getts in varför länsstyrelsen utgår från att det inte funnits i bolaget. Det saknas även information om hur pågående affärsförbindelsers syfte och art följs upp för att säkerställa att kundkännedom är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism. Att bedöma av handlingar i ärendet saknar bolaget även förenklade och skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom. Kraven på när bolaget ska vidta förenklade respektive skärpta kundkännedsåtgärder är kopplade till den aktuella kundens riskprofil.

Interna rutiner och riktlinjer

Av handlingarna som bolaget gett in framgår att vid nyanställning av personal görs en bakgrundskontroll. Dock saknas en uppgift om vad denna bakgrundskontroll består av. Bolaget har inte gett in några rutiner som beskriver hur det säkerställer lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsens bedömning är därför att bolaget inte uppfyller lagkrav i den delen. Att bedöma av handlingarna i ärendet erbjuder inte bolaget den utbildning som i gällande regelverk anges såsom minimumkrav till verksamhetens berörda parter. Det saknas vidare rutiner för fysiskt skydd och förbud mot repressalier. Den omständigheten att personalen skyddas genom att man aldrig är ensam i lokalen och "säkerhetssluss" finns innan någon släpps in i butiken ändrar inte länsstyrelsens bedömning i frågan. Detta eftersom den typen av åtgärder inte tar sikte på de situationer som kan uppstå till följd av att exempelvis anställda fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättsregelverket.

Övervakning och rapportering

Affären ska vid misstanke om brott skjutas upp enligt rutinen som bolaget lämnat in i ärendet. Bolaget har inte gett in några rutiner och riktlinjer där det framgår hur det ska övervaka sina pågående affärsförbindelser och enstaka transaktioner i syfte att upptäcka misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism. Av rutinen ska framgå hur bolaget upptäcker aktiviteter och transaktioner som avviker från vad man har anledning att räkna med. Av rutinerna och riktlinjerna ska även framgå hur misstänkta transaktioner och aktiviteter rapporteras till Polismyndigheten (Finanspolisen) samt att det är förbjudet att meddela den misstänkte eller någon utomstående att en sådan rapport lämnats.

Behandling av personuppgifter

Bolaget har inte gett in några rutiner och riktlinjer gällande behandling av personuppgifter. Med anledning av detta är länsstyrelsens bedömning att bolaget saknar rutiner och riktlinjer i frågan. Inom ramen för regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns krav på att verksamheten ska ha rutiner och

Datum
2019-12-18

Beteckning
209-45250-2019

riktlinjer för vilka handlingar och uppgifter som verksamhetsutövaren ska spara. Denna lagstiftning ska, utöver annan tillämplig lagstiftning, följas. Länsstyrelsens bedömning är att bolaget inte uppfyller lagens krav vad gäller behandling av personuppgifter.

Intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser

Av rutinerna och riktlinjerna ska framgå en intern ansvarsfördelning för att säkerställa att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs. Det ska framgå vilken eller vilka funktioner som har utsetts och vem som innehar respektive funktion. Det ska också framgå hur de interna kontrollerna genomförs för att säkerställa efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Oavsett vad verksamhetsutövaren driver för verksamhet ska denne utse en person som ansvarar för verksamhetens regelefterlevnad och interna kontroll samt rapportering till Polismyndigheten (Finanspolisen).

Bolaget har uppgett att ledningen ser till att rutinerna följs. Detta bedöms inte vara som tillräckligt tydlig information om vem som ansvarar för regelefterlevnad. Bolaget bedöms även sakna rutiner för hur den interna kontrollen avseende efterlevnad av bolagets åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism sker. Vidare saknas rutiner för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket.

Dokumentation

Länsstyrelsen vill särskilt framhålla att den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenteras enligt lagen. Bolaget har dessutom en skyldighet att utvärdera dessa minst en gång per år och datumet för utvärderingen ska antecknas. En allmän riskbedömning ska därutöver alltid utvärderas om man inom verksamheten erbjuder nya eller väsentligen förändrar sina produkter eller tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är avgörande för verksamheten. Om man efter en utvärdering anser att det finns behov av att ändra eller komplettera den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenten uppdateras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att bolaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genom att inte upprätta, dokumentera och uppdatera allmän riskbedömning, riskprofil för kunder samt rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsens tillsyn av bolaget har visat att ovan angivna brister föreligger. Detta innebär att bolaget löper en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har således grund för att meddela bolaget ett föreläggande om att vidta rättelse förenat med vite. Med ledning av angelägenhetsgraden av att penningtvättsregelverket efterlevs och att vite ska

Datum
2019-12-18

Beteckning
209-45250-2019

bestämmas så högt att det inte blir ekonomiskt fördelaktigt att underlåta att iaktta föreläggandet bedömer länsstyrelsen att vitesbeloppet på 50 000 kronor är skäligt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket punkten 15, 2 kap. 1-5 §§, 2 kap. 8 och 13-15 §§, 3 kap. 1-20 och 29-30 §§, 4 kap. 1-3 §§, 4 kap. 6-7 och 9-10 §§, 5 kap., 6 kap. 1-2 och 4-5 §§, 7 kap. 1 §, 7 kap. 10 §, 7 kap. 11 § första stycket, 7 kap. 13 §, 7 kap. 24-25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2018:55) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 1-3 och 6 §§ lagen (1985:206) om viten.

Detta beslut kan överklagas

Se bilaga 1.

Beslutande

I detta ärende har Helena Remnerud beslutat och Diana Berkusaite varit föredragande.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Upplysningar

Lämna gärna era uppgifter via vår e-tjänst komplettering eller yttrande i ärende. Uppgifterna kommer då direkt in i ert ärende och ni får en bekräftelse på att vi har mottagit uppgifterna. I e-tjänsten anger ni Länsstyrelsen i Stockholms län samt ärendets diarienummer. Ni hittar e-tjänsten på lansstyrelsen.se. Skriv *yttrande* i sökrutan och tryck på sök.

Ni kan även lämna uppgifter via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se alternativt till Länsstyrelsen i Stockholm Box 220 67, 104 22 Stockholm. Ange ert ärendes diarienummer samt *yttrande* i ämnesraden.

För information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd